

Godišnji programski plan i izvještaj Udruge Biom za 2023.

Legenda:

Crveno – ne provodi se.
Narančasto – provodi se ali provedba ima problema.
Žuto – provodi se uz manje poteškoće.
Zeleno – provodi se prema planu ili je završeno.
Sivo – ne provodi se jer nije bilo prilike (a ne zbog poteškoća).

Ciljevi i aktivnosti	metode	postojeći projekti	izvedivost	kvartali				tim/osobe	odgovorna osoba	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ	POSTIGNUĆA	IZAZOVI	PRIJEDLOZI
				1	2	3	4						
Cilj 1: Doprinos povećanju kvalitete očuvanja vrsta u Hrvatskoj													
PTICE													
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini na temu očuvanja ptica	Interne aktivnosti		srednja	x	x	x	x			Provodi se po planu. U fokusu 2023. zagovaranja za ptice je akcijski plan za supa, unapređenje metodologije monitoring čestih vrsta poljoprivrednih vrsta i proglašenje morskkih područja očuvanja za ptice.	Institucije prema kojima se zagovara (Mingor i MP) dobro prihvaćaju Biomove stavove.		
Definiranje ciljeva i mjera očuvanja za nedovoljno poznate vrste ptica	Usluge	SMART	velika	x	x	x		Sven, Dubravko, Zec, Budinski, Louie, Iva M	Sven	Usluga završena s početkom kolovoza. 2023 godine bio je fokus na odrađivanju terenskih istraživanja te izradi modela rasprostranjenosti i veličine populacija 111 vrsta i njihovih gnijezdećih, preletničkih i zimujućih populacija.	Dovedeno kraju.	Nerealna očekivanja dijela predstavnika Naručitelja što si je isti omogućio preopćenito raspisanom, odnosno nedovoljno jasnom dokumentacijom o nabavi. Prevelik opseg posla (široko područje i velik broj vrsta) za razinu detalja koja se traži. Inzistiranje na nebitnim detaljima što produžuje proces izvještavanja i stvara dodatni i beskoristan posao. Koordinacija velikog broja terenskih istraživača i izazovi s ujednačavanjem podataka. Koordinacija stručnjaka koji nisu uvijek dostupni itd.	S puno većim oprezom i većim internim kapacitetima ulaziti u ovakve poslove.
Praćenje različitih vrsta ptica i valorizacije na osnovu upita javnih ustanova (JU)	Usluge	Plitvička jezera	velika	x	x	x	x	Marina, Petra	Louie	Provodi se po planu.			
	Usluge	NP Brijuni	velika	x	x	x		Louie, Sven	Louie	Provedeno. Usluge završene.			
	Usluge	Cemex	velika		x	x	x	Budinski	Budinski	Provedeno. Završni izvještaj do kraja godine.	Sudjelovanje na sastanku s predstavnicima Cemex-a UK (head of sustainability i biodiveristy director) i postignut utjecaj na Cemex RH da usmjere restauraciju u obnovu krških staništa i lokava a izbjegavaju pošumljavanje borom.		
	Usluge	Krka	velika		x	x	x	Budinski	Budinski	Provedeno. Završni izvještaj predan i u proceduri.			
ptice močvarice													
monitoring ptica močvarica na Neretvi	Projekt	AF5	velika	x	x	x	x	Budinski	Budinski	Monitoring ptica na području delte Neretve se i dalje prikuplja kroz usluge, edukativne projekte na području delte Neretve i uspostavljene LCGI-eve. Polaznici Biomovih edukativnih programa redovno posjećuju ušće Neretve i dojavljuju o zanimljivim nalazima.			Razmotriti nastavak kroz neki od narednih projekata vezanih uz krivolov.
International Waterbird Census (IWC)	Interna aktivnost	interna aktivnost	velika	x			x	Petra, Marina, Ante	Petra, Ante	Monitoring je proveden u cijeloj Hrvatskoj u koordinaciji s HDZPP-om s brojnim volonterima i predstavnicima pojedinih Javnih ustanova.			
urbana bioraznolikost													
monitoring male ušare, gačaca, čiopa, plijaka, sive vrane	Interna aktivnost/projekt	interna aktivnost/ Strateški pristup suživotu vrana i građana	velika	x	x	x	x	Iva Š., Tea i svi	Iva Š, Louie	Odrađen monitoring kolonija gačaca i sive vrane u Zagrebu s volonterima - građanska znanost. Odobren projekt od Grada Zagreba koji će financirati monitoring vrana za 2024.			

Grad Dubrovnik - Gradimo u skladu s prirodom	projekt	prijava	velika					Ivana S, Iva Š	Dubravko	Projekt prihvaćen i ide u provedbu iduće godine			
Urbana bioraznolikost u Zagrebu stalno aktualna tema	projekt	Građani za urbanu bioraznolikost i Strateški pristup suživotu vrana i građana	velika				x	ptičarski i uotreach tim	Iva Š	2 projekta prihvaćena (na temu suživotu s vrana i urbane bioraznolikosti) i provedba uspješno krenula .	Sve češća i bolja suradnja s Gradom Zagrebom na raznolikim temama vezanim uz bioraznolikost u gradu.		
ptice šumskih staništa													
Procjene veličine populacija i rasprostranjenosti	uspluga	SMART	velika	x	x	x		Iva M, Louie, Dubravko, Budinski, Sven	Sven	Odrađeno u sklopu SMARTa			
grabjivice													
sup - provođenje monitoringa gnijezdećih kolonija	projekt	LIFE SUPport	velika	x	x			Sven, Dubravko i svi ptičari	Sven i Dubravko	Provedeno po planu.			
sup - telemetrija ptica iz oporavilišta	Usluge i Projekt	LIFE SUPport	velika	x	x	x	x	Sven	Sven	Provedeno po planu.			
suri orao - nastavak monitoringa i razvoj mreže pratitelja	Interne aktivnosti i Usluge		srednja	x	x	x		Budinski i Sven	Sven	rad na surom orlu se stavlja u fokus u idućoj godini s obzirom da nije bilo kapaciteta u 2023.			
suri orao - izrada karte osjetljivosti: praćenje prilika za projekte	Interne aktivnosti i Usluge		srednja	x	x	x	x	Sven, Budinski	Sven	u planu za 2024 s obzirom da u 2023 nije bilo kapaciteta.			
sova ušara - nastavak monitoringa u kontinentalnoj Hrvatskoj i Istri (i proširenje na Dalmaciju)	Interna aktivnost		velika	x	x		x	Petra (i Biljana)	Petra, Dubravko	Provedeno po planu.			
poticati JU na zoniranje rekreacijskih aktivnosti (sivi sokol, suri orao, sova ušara)	Interna aktivnost	ubaciti u planiranje budućeg projekta	mala	x	x	x	x	Dubravko, Budinski, Petra	Petra, Dubravko	Aktivnost se ostvarivala samo kroz izradu Planova upravljanja.			
ptice poljoprivrednih staništa													
Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede vezano za mjere očuvanja iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike 2021.-2027.	Interna aktivnost, Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	Dubravko, Budinski, Selanec	Dubravko	Pokušaji pozitivnog utjecaja, pa i davanjem konkretnih prijedloga na novi SP ZPP koji nisu uvaženi od strane Ministarstva poljoprivrede. Ministarstvo je čitav proces programiranja provelo bez participativnog pristupa sa zainteresiranim stranama. Stoga novi Plan ne sadrži značajna unaprijeđenja po pitanju očuvanja brojnih ptičjih vrsta na koje poljoprivredna proizvodnja utječe. Moguć je napredak u pogledu očuvanja krških travnjaka ovim Planom kreiranim eko shemama, no predstoji vidjeti u kojoj će ih mjeri poljoprivrednici usvojiti i kakav će zaista biti njihov pozitivan utjecaj na bioraznolikost.	Predložili smo neke mjere po prvi put, što je samo po sebi uspjeh.	Kako je već navedeno MP ne provodi proces dovoljno transparentno i participatorno. Čini se da nemaju ni kapaciteta a ne surađuju ni s ministarstvom nadležnim za zaštitu prirode, odnosno ignoriraju ih.	Uz pomoć BirdLifea ćemo napraviti analizu SP ZPP-a koju ćemo koristiti za daljnje zagovaranje i unaprijeđenje poljoprivredne politike. Nadamo se za iduću programsko razdoblje imati dodatnih prijedloga.
monitoring čukavice, kratkoprste ševe i vrtnestmadice	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	Budinski, Sotinac	Budinski	Odrađeno.	Povećan broj kratkoprstih ševa no čukavica je nestala.		
monitoring čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa -	Usluga	MČVP	velika	x	x	x	x	Dubravko, Budinski, Iva M, Petra, Sven i Mate	Dubravko	Nakon posljednjih ispravaka usvojeno je i drugo po redu izvješće ove trogodišnje usluge čiji je naručitelj Ministarstvo poljoprivrede RH. Treća godina provedbe usluge rezultirala je kao i inače uspješnom terenskom sezonom (travanj - sredina lipnja) te predajom i usvajanjem trećeg po redu terenskog izvješća. U predviđenom je roku predan i treći izvješćaj s izračunom FBI indeksa s od ove godine unaprijeđenim analizama stanja ptica na poljoprivrednim površinama u RH te utjecaju poljoprivredne politike na njihovu populaciju.	Unaprijeđenje metodologije koja je korištena za analizu utjecaja poljoprivredne politike na ptice poljoprivrednih staništa.	Nedostatak kapacitiranih terenskih istraživača zahvaljujući kojima bi se rasteretio dio vlastitih kapaciteta u jeku terenske sezone.	
morske ptice													

cjevonosnice i sredozemni galeb - istraživanje kolonija, monitoring, mjere očuvanja	Projekt	LIFE Artina/Segre	velika	x	x	x		Sven, Dries, Louie i Željka	Sven	Provedeno po planu.	I dalje pozitivan trend gniježdenja za kaukala i gregulu. JU Lastovsko otočje se više uključilo u provedbu.		
cjevonosnice i sredozemni galeb - proglašavanje novih morskih područja očuvanja značajnih za ptice (POP)	Projekt	LIFE Artina/Segre	velika	x	x	x	x	Sven, Željka, Dries i Mate	Sven	Nova IBA područja su proglašena ali Mingor neće uspjeti u vrijeme projekta dizajnirati nova SPA područja što potencijalno znači da dio troškova LIFE projekta neće biti prihvaćen do tada.			Povećati pritisak na Mingor.
morske ptice - networking, transfer, diseminacija	Projekt	LIFE Artina/Segre	velika	x	x	x		Dries, Hrvoje, Sven i Željka	Željka, Dries	provedeno po planu. Organizirana završena konferencija LIFE Artina i razmjene iskustva s javnim ustanovama.	Positivni dojmovi s konferencije.		
Priprema LIFE projekta za cjevonosnice	Interna aktivnost	Planirani projekt	srednja	x	x	x	x	Dries, Sven, Louie	Dries	Prijava uspješna i projekt je službeno započeo ove godine.	Partneri na projektu LIFE Tetide.		
SISAVCI													
ris													
ris - monitoring (snow tracking i fotozamke)	Projekt	LIFE Lynx	velika	x	x	x	x	Budinski, Nera	Budinski	Provodi se više -manje po planu. Izazov i dalje snowtracking zbog lošeg snijega.			
ris - ispuštanje risova	Projekt	LIFE Lynx	velika	x	x			Budinski, Nera	Nera, Selanec	Ispušten ris na Plitvičkim jezerima.			
ris - rad s dionicima	Projekt	LIFE Lynx	velika	x	x	x	x	Budinski, Sotina, Nera	Nera /Selanec	Redovan rad sa suradnicima lovcima i šumarima na području Like.			
ris - komunikacija s javnosti i monitoring stavova	Projekt	LIFE Lynx	velika	x	x	x	x	Nera, Zdravko, Melani	Melani	Provedeno ispitivanje stavova javnosti. Redovna komunikacija se radi po planu.			
ris - konferencija	Projekt	LIFE Lynx	velika	x	x	x	x	Budinski, Nera, Selanec	Nera, Selanec	Uspješno provedeno.	Dojmovi s konferencije su jako pozitivni.		
sredozemna medvjedica													
sredozemna medvjedica - kartiranje špilja	Projekt	EAMSP	velika		x	x	x	Ante	Ante/Selanec	Provedeno po planu.			
sredozemna medvjedica - rad na komunikaciji s dionicima	Projekt	EAMSP	velika	x	x	x	x	Ante, Sotina, Melani	Ante/Selanec	Planiran manji opseg s obzirom na odlazak Ante na dopust ali sve provedeno u skladu s time.	Pilvanje s Dinom Levačić na Visu kao komunikacijski event.		
Prijava nastavka projekta	Projekt	EAMSP	velika		x	x		Selanec, Budinski	Selanec	Uspješno provedeno i projekt odobren. Provedba počinje početkom 2. kvartala 2024.			
INVAZIVNE VRSTE													
Lobiranje za donošenje sveobuhvatne legislativne za uklanjanje invazivnih životinja	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Budinski, Selanec	Budinski	Sudjelovanje na konferenciji za invazivne vrste i komentiranje bijele i crne liste IAS kroz e-savjetovanje.			
Cilj 2: Zaštita vrsta na preletničkom putu od negativnih utjecaja čovjeka													
ENERGETIKA													
Održavanje i poboljšanje suradnje s energetskim sektorom	Interna aktivnost, Projekt	AF4	velika	x	x	x	x	Zec, Iva M, Dubravko	Zec, Dubravko	Suradnja se ostvaruje kroz LIFE Support projekt. Biom je član Renewable Grid Initiative	Manjak kapaciteta		Početkom 2024 planirani sastanci s BirdLifeovim stručnjacima i sekretarijatom RGI kako bismo posložili vlastite kapacitete i viziju.
Promocija Smjernica za procjenu utjecaja vjetroelektrana na ptice	Interna aktivnost		velika	x	x			Zec, Dubravko, Dunja (kao vanjska suradnica)	Zec, Dubravko	Napravljen je prijelom smjernica za VE. Planira se tisak, distribucija i promocija.	Aktivnost kroz ovu godinu promijenio nekoliko puta odgovornu osobu - Zec, pa Željka, pa Bolek. Dizajner koji nam izrađuje prijelom je u valovima neresponsivan.		
Terenska istraživanja elektrokucije i kolizije ptica	Projekt	LIFE Support	velika				x	Ante, Sotina, Dubravko	Ante	Projekt AF4 finaliziran. Uspostavljena mreža volontera za monitoring elektrokucije. Odrađeno preliminarno kartiranje rizičnih SN vodova na Učki. Osiguran nastavak financiranja monitoringa na Cresu kroz projekt LIFE SUPport.			
Razvoj projekata i suradnji u svrhu smanjenja elektrokucije i kolizije ptica	Interna aktivnost	LIFE Support	srednja	x	x	x	x	Zec	Dubravko	Projekte aktivnosti se rade po planu	HEP ODS po prvi put partner na našem projektu!		
KRIVOLOV, TROVANJE I TRGOVINA PTICAMA													
Zagovaranje za bolju provedbu zakona protiv krivolova, uključujući izradu NAP protiv krivolova i jačanje kapaciteta državnih službi	Projekt	Balkan Detox LIFE, AF5, HWF	srednja	x	x	x	x	tim za krivolov, trovanje	Bolek	redovno se provode aktivnosti projekata. Radna skupina funkcionira te se planiraju još tijekom 2023 godine edukacije službi (policije, čuvara prirode, šumara, veterinarar). Uspostavljena dobra suradnja s MUPom ali i ostalim službama.	MUP poslao naredbu svim policijskim postajama da moraju procesuirati bar 2 prijave krivolova. Uspostavljena dobra suradnja s MUPom. Slučaj ibis jako odjeknuo u javnosti. Protokol za procesuiranje slučajeva protiv prirode ide u tisak.		U 2024 dati veći fokus na suradnju s DORHom.

Izveštaj borbe protiv krivolova 2017.-2021. kao temelja za position paper o Biomovom stavu prema krivolovu i lovu	Interno	HWF, AF5	velika	x	x					tim za krivolov	Bolek	Izveštaj borbe protiv krivolova 2017.-2021. je napravljen u prvoj polovici 2021. godine. Izveštaj je bio temelj apela prema državnim institucijama za osnivanje radne skupine za nacionalni akcijski plan protiv protuzakonitog ubijanja ptica.	Dostavljeni podaci služe relevantnim institucijama - Mingoru i DIRHu - kao podloga za prioritizaciju rada na temama zločina protiv prirode.			
Razvijanje partnerskih odnosa s etičnim lovcima i razvoj LCGI među lovcima	Projekt, Interna aktivnost	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x			tim za krivolov	Bolek	Aktivnosti se oprovode po planu ali i iznad očekivanja - uspješna suradnja i komunikacija s lovcima na temu krivolova prepelice i bezolovne sačme.	Relevantnost Bioma u lovačkim krugovima je iznad očekivanja. U redovnom smo kontaktu s lovcima s kojima prijavljujemo slučajeve krivolova prema DIRHu i policiji.			
Širenje svijesti javnosti o štetnosti krivolova i trovanja	Projekt	Balkan Detox LIFE, HWF, AF5	velika	x	x	x	x			timovi za krivolov, trovanje i komunikatori	Bolek i Marija MI	Izrada javne kampanje na temu problematike trovanja. Ugovorena je agencija koja radi na izradi kampanje koja će biti pokrenuta u veljači 2024.				
Zagovarati bolju provedbu zabrane korištenja olovne sačme	Projekt	HWF, AF5	velika	x	x	x	x			Bolek, tim za krivolov i trovanje	Bolek	Biom je održao sastanke sa Sanitarnom inspekcijom DIRHa i Ravnateljstvom policije. Biom proveo upitnik kojim istražio spremnost institucija za provođenje zabrane korištenja i nošenja olovne sačme. Upućeni su dopisi inspekciji zaštiti prirode i lovnoj inspekciji.	Uspostava suradnje sa Sanitarnom inspekcijom Državnog inspektorata RH i naglašenje problematike olovne sačme u močvarnim područjima. Biom je održao 4 predavanja u Zagrebu, Čakovcu, Krku i na Cresu za ukupno 126 osoba o problematiki trovanja olovom. Suradivali smo s dr. Oliverom Kroneom koji je jedan od najvažnijih istraživača problematike trovanja olovom na svijetu.	Sanitarna inspekcija ne provodi inspekcije.		
Monitoring krivolova (prepelice, pjevice, močvarice i grabljivice)	Projekt	HWF, AF5	velika	x	x	x	x			tim za krivolov	Bolek	uspješno koordinirani i provedeni monitoring sa značajno manjim brojem krivolova.	Pozitivan utjecaj prisutnosti na terenu - značajno manji broj zabilježenih vabilica na terenu.			
Praćenje prijava za krivolov	Projekt	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x			tim za krivolov	Bolek	U 2023. smo uspješno ispratili slučaj stradanja čelavog ibisa "Gipsy". Zahvaljujući našim naporima i uporu, ptica je prošla patološku analizu, otvoren je slučaj u ODOu i podignut je nalog za toksikologiju. U 2023. smo prijavili 6 slučajeva krivolova na prepelice koje su se završile kaznenom prijavom protiv nepoznatog počinitelja.	Biom je u nekoliko navrata spriječio poništavanje slučaja stradanja jedinke čelavog ibisa "Gipsy". Tema je bila vrlo uspješno komunicirana prema javnosti i institucijama.			
Izvanredne prijave za krivolovne i povezane aktivnosti	Projekt	HWF, AF5	srednja	x	x	x	x			tim za krivolov	Bolek	Biom je izvanredno odrazio prijavu nezakonitog ubijanja čelavog ibisa. Biom je otišao na teren na Neretvu čime je spriječio potencijalno nestajanje lešine ptice i nadzirao pravilno provođenje očevida na licu mjesta.	Brzom i pravovremenom reakcijom Biom je spriječio potencijalno uništavanje dokaza o kaznenom djelu na čelavom Ibisu.			
Vođenje baze podataka krivolova	Projekt	LIFE ABC, AF4	velika	x	x	x	x			tim za trovanje, IT odjel	Bolek	Baza podataka krivolova je redovno popunjavana od strane stručnih suradnika udruge Biom.				
Stvaranje baze podataka i mapiranje slučajeva trovanja u Hrvatskoj	Projekt	Balkan Detox LIFE	srednja	x	x	x	x			tim za trovanje	Marija MI	Baza na razini projekta je napravljena no baza na nacionalnoj razini još nije oformljena. Planira se za 2024. godinu				
Prikupljanje znanja o načinima trovanja divljih životinja i njihovom utjecaju na ljudsko zdravlje	Projekt	Balkan Detox LIFE	velika	x	x	x	x			tim za trovanje	Bolek, Marija	U sklopu projekta Balkan Detoxa LIFE izrađena je Studija o ilegalnoj upotrebi otrova na projektnom području Balkana.	Za Hrvatsku smo prikupili podatke o trovanju pesticidima kod ljudi od 2006. do 2020. godine. Izveštaj o trovanju kod ljudi je bio uspješno medijski popraćen.			
SLUČAJNI ULOV MORSKIH PTICA - Doprinos rješavanju problema slučajnog ulova																
Identifikacija problema slučajnog ulova morskih ptica - strateški pristup	Projekt	LIFE Artina,	velika	x	x	x				Hrvoje, Sven, Željka	Hrvoje, Dries	Biom nije imao veliku ulogu tijekom 2023, samo Sunce kroz LIFE Artina projekt; unapređenje očevidnika				
Testiranje mjera ublažavanja prilikom slučajnog ulova morskih ptica	Projekt	LIFE Artina,	velika	x	x	x				Hrvoje, Sven, Željka	Hrvoje, Dries	Biom nije imao veliku ulogu tijekom 2023, samo Sunce kroz LIFE Artina projekt na testiranju mjera ublažavanja a Bio je bio u ulozi podrške				
Zagovaračke aktivnosti na temu slučajnog ulova morskih ptica	Projekt	LIFE Artina,	srednja	x	x					Hrvoje, Sven, Željka	Hrvoje, Dries	Nije se direktno radilo; kroz provedbu drugih aktivnosti LIFE Artina projekta (video, konferencija..) tema se prezentirala				S obzirom da upitan obim problema na Jadranu promišlja se o relevantnosti ove teme i potrebe za testiranjem metoda. Veći fokus bi se dao na se propišu mjere kroz mjere očuvanja.
Edukacije na temu slučajnog ulova morskih ptica	Projekt	LIFE Artina,	velika	x	x					Hrvoje, Sven, Željka, Budinski	Hrvoje, Dries	Održana predavanja za promatrače na ribarskim brodovima i u Puli studentima, na Odjelu za morsku biologiju.				

Cilj 3: Doprinos očuvanju vrsta i staništa u kontekstu gospodarskog razvoja i vezanih														
Jačanje kapaciteta Bioma vezano za policy kroz suradnju s BirdLifeom (BL ECA, BHDTF, ATF, MTF, Comms WG, Fundraising WG...), IMPEL-om i međunarodnim konvencijama (Bernska konvencija...)	Projekti i interna aktivnost	razni projekti, nekad interno	velika	x	x	x	x	x	Željka, Dubravko, Sven, Ivana ŠK, Goran i dr.	Selanec	Redovno sudjelovanje na sastancima task force-ova i radnih grupa BirdLife.			
Određivanje prioriteta područja (npr. IBA) za praćenje stanja (npr. promjene u prostornim planovima)	Interne aktivnosti		mala	x	x	x	x	Zec, Dubravko, Budinski	Dubravko	5 IBA područja revidirano početkom godine i 5 u procesu.				
Cilj 4: Doprinos očuvanju i restauraciji staništa														
Osmisliti aktivne mjere očuvanja: pašnjaci, vlažne livade, tršćaci, muljevita morska obala, lokve, kamenolomi	Projekt	SMART, Cemex, Dinara back to LIFE, LIFE Artina	srednja	x	x	x	x	tim za botaniku i staništa	Selanec	Na prijedlogu mjera očuvanja radilo se puno i kroz Dinara back to LIFE, SMART, planove upravljanja, MČVP, LIFE Artina ali i novo od ove godine kroz istraživanje ptica za Cemex.				
Širenje partnerske mreže na poljoprivrednike, Ministarstvo poljoprivrede i Agronomski fakultet, Javne ustanove, JLS i Hrvatske šume	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	komunikacijski tim uz stručni tim Dinare	Tomislav H.	Uspješno održane suradnje., Uspješno provedena konferencija Dinara back to LIFE projekta gdje su se otvorile i nove suradnje. Odičan odaziv na potpisivanje Memoranduma o suradnji za dinara back to LIFE projekt.	Uspješna konferencija Dinara back to LIFE projekta. Odičan odaziv na potpisivanje Memoranduma o suradnji.			
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini kroz sudjelovanje na ATF-u, Radna skupina nacionalne ruralne mreže, Sudjelovanje u Odboru za praćenje programa ruralnog razvoja	Interne aktivnosti		srednja	x	x	x	x	Željka, Dubravko, Selanec, Tomislav H	Tomislav H.	Redovno sudjelovanje i rad u suradnji sa Zelenim forumom.	Komenitranje Zakona o šumama gdje se u sinergiji s Mingorom lobiralo za veća prava za travnjake.			
Utvrđivanje stavova interesnih skupina, znanstvenih institucija, OCD-a i šire javnosti radi dijeljenja informacija i poticanje transparentnosti (potencijalni utjecaj na mjere i poticaje)	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	komunikacijski tim uz stručni tim Dinare	Selanec	Uspješno utvrđivanje stavova kroz različite aktivnosti projekta - komunikacijske, suradnju sa stručnjacima, sa stočarima, drugim OCD-ima itd. Te komunikacija prema ciljanim skupinama.				
Promocija kontroliranog paljenja kao zakonski i društveno prihvatljive prakse održavanja travnjaka	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x			komunikacijski tim uz stručni tim Dinare	Budinski	Odrađeno kontrolirano paljenje na Dinari te komeitran Zakon o šumama u duhu omogućavanja paljenja kao metode očuvanja travnjaka.				Raditi na jačanju nacionalnih kapaciteta za razumijevanje metode i njene koristi za travnjake ali i kao protupožarne metode.
Monitoring stanja i restauracija travnjaka na Dinari	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x		stručni tim Dinara, Tomislav, Luka	Tomislav	Provedeno po planu				
Pokretanje kontrolirane ispaše projektnim stadom na Dinari	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	Stručni tim Dinara	Selanec	Provedeno po planu i iznad očekivanja.	Razvijen odnos sa stočarimaje iznad očekivanja - pristupili su projektu i nama na razini i sa željom nastavka rada i produbljivanja suradnje. Nadmašili su naša očekivanja u predanosti i želji za suradnjom.			Održati dobre odnose sa stočarima.
Mehaničko uklanjanje drvenaste vegetacije s travnjaka na Dinari	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x		x	x	Stručni tim Dinara	Budinski	Provedeno po planu.				
Izrada planova upravljanja za pojedina staništa	Projekt	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	Stručni tim Dinara	Selanec	Kašnjenje sa Smjericama za obnovu i upravljanje travnjacima ali će sve biti napravljeno i dovršeno na vrijeme.			Manjak stručnih kapaciteta.	Osigurati kvalitetnu distribuciju tijekom 2024.
Botanička istraživanja i monitorinzi	Usluga	Flora Lunskih maslinika	velika	x	x	x		Tomislav H. i Luka	Tomislav H.	provedeno po planu				

Botanička istraživanja i monitorinzi	Usluga	NP Krka mediteranske povremene lokve	velika	x	x	x			Budinski i Sotinac	Tomislav H.	provedeno po planu			
Restauracija lokvi i bunara na Dinari, Učki, Velebitu, Biokovu	Projekt	DIMFE	velika	x	x	x	x		Tomislav H., Selanec, Luka, Budinski, Tomislav S	Luka	provedeno po planu	Koordinacija projekta je na visokoj razini. Uspostavljena suradnja s DIMFE projektom kojeg provodi EuroNatur na Livanjskom polju i sa Hrvatskim vodama, ispostavi za Cetinski sliv.	Izazov je rad s JU - manjak njegovog kapaciteta i volje.	
Planiranje novog projekta za nastavak Dinare back to LIFE	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x		Stručni tim Dinara	Selanec	Zbog nedostatka kapaciteta nije se išlo u nove prijave LIFE projekata. Radi se intenzivno na prijavi Horizon projekta, a prijava nastavka LIFE projekta je očekivana za 2024.			Razmatranje i drugih opcija osim LIFE programa.
Planiranje novog projekta restauracije staništa na području položenih obala SZ Dalmacije, otoka Paga i Vranskog jezera	Interna aktivnost		srednja	x	x	x	x		Tomislav H., Selanec, Budinski, Dubravko, Sven	Tomislav H.	Od početka ljeta radi se na traženju mogućnosti za dobivanje financija za provedbu restauracijskog projekta povezanog za obalna vlažna staništa, te će se rad na tome nastaviti i iduće godine s ciljem prijave velikog projekta koji bi obuhvaćao nekoliko ključnih područja.			
Cilj 5: Doprinos povećanju kvalitete upravljanja zaštićenim područjima														
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima pokrenutim lokalno i interno ili na BL razini na temu zaštićenih područja	Interna aktivnost		srednja	x	x	x	x		Željka, Dubravko, Selanec	Željka, Selanec	Dopuna prijedloga stroge zaštite.			
PLANOVI UPRAVLJANJA														
Izrada planova upravljanja (PU) za područja ekološke mreže i zaštićena područja	usluga		velika	x	x	x			Željka, Selanec, vanjski suradnici, Ivana ŠK i dr.	Željka, Selanec	Sa 1.10. usluga je službeno završena te su svi planovi upravljanja prihvaćeni od strane Mingora i nadležnih JU (osim Dinare koja čeka osnivanje JU).	Uspješno dovedeno kraju.	Vrlo ograničeni interni kapaciteti zbog preopterećenosti zaposlenika. Angažman vanjskih suradnika ne može u potpunosti pokriti sva ograničenja internih kapaciteta.	U ovakav tip poslova treba ulaziti s jačim internim kapacitetima.
Sudjelovanje/komentiranje/zagovaranje da PU koje izrađuju drugi dionici budu kvalitetni	interna aktivnost		srednja	x	x				Željka i svi relevantni timovi (ptice, safe flyways, botanika i staništa i sisavci)	Željka, Selanec	Odradeno unutar mogućnosti.		Zbog ograničenih kapaciteta nismo mogli sudjelovati na izradi svih relevantnih planova.	
Uključivanje u proces donošenja PU Delte Neretve	interna aktivnost		velika	x	x	x	x		Dubravko, Ivana ŠK, Željka, Selanec, Budinski	Dubravko	Zbog manjka kapaciteta nije bilo u fokusu našeg rada kroz z 2023.			
IMPORTANT BIRD AREAS (IBA)														
Koordiniranje mreže IBA u Hrvatskoj (prikupljanje podataka od strane Bioma i u suradnji s LCG-ovima te izvještavanje prema BirdLife-u)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	velika	x			x		Dubravko, Sven, Zec, Ivana ŠK, Iva Š., Nikolina i dr.	Željka, Selanec	Revidirano 5 područja i trenutno se radi na reviziji još 5.			
Nadopuna IBA u Hrvatskoj (terensko prikupljanje podataka, te proglašenje IBA/POP)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	mala				x		Dubravko, Sven, Željka, Zec i dr.	Dubravko	Razrade potencijalnih suradnji i projekta s NP Brijuni u tijeku.			
PROGLAŠAVANJE I REVIZIJA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA														
Sudjelovanje u procesima proglašavanja novih zaštićenih područja i revizijama postojećih zbog unaprjeđenja očuvanja vrsta i staništa	interna aktivnost		srednja	x	x	x	x		Dubravko, Ivana S., Željka	Željka, Selanec	Nije bilo prilike no MINGOR prikuplja podatke za nadopunu mreže zaštićenih područja i proglašavanje stroge zaštite u što smo se uključili.			
BIOM KAO UPRAVLJAČ ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA														
Promicanje uvođenja delegiranog upravljanja zaštićenim područjima	Interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x		Željka, Ivana Selanec, Dubravko i dr.	Željka, Selanec	Zagovaramo uvođenje delegiranog upravljanja kroz komunikaciju s MINGOR-om, no ozbiljnijih prilika nije bilo.			Podržati rad članica ZF koje rade intenzivno na toj temi.
Cilj 6: Unaprjeđenje propisa, postupaka i praksi vezanih za zaštitu prirode														
ZAKONODAVSTVO I STRATEŠKI DOKUMENTI														

Praćenje i analiza postojećeg pravnog i strateškog okvira za zaštitu prirode te predlaganje novih zakonodavnih rješenja (uključivanje u postupak donošenja tih dokumenata prije javne rasprave/eSavjetovanja kroz radna tijela i zagovaranje)	Interna aktivnost		mala	x	x	x	x	Dubravko, Tomislav H, Dubravko, Budinski, Selanec	Željka, Selanec	Davali komentare kroz e- savjetovanja i sudjelovali u radu nekoliko radnih skupina i odbora	Sudjelovali u lobiranju za izmjene Zakona o šumama kako bi se olakšala restauracija travnjaka, davali komentare na izmjenju Strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike kako bi se unaprijedili dijelovi vezani uz očuvanje bioraznolikosti, Sudjelujemo u Odboru za praćenje SP ZPP i još uvijek u Odboru za praćenje PRR, Sudjelovali u radu radne skupine za izradu evaluacijskog plana i plana monitoringa provedbe SPZPP te u radnoj skupini za izradu Pravilnika o izravnim plaćanjima i IAKS mjerama za 2023 i 2024 s ciljem unaprijeđenja dijela koji se odnosi na očuvanje bioraznolikosti.			
Praćenje donošenja i sudjelovanje u kreiranju zakonodavstva i strateških dokumenata vezanih za zaštitu prirode (nacionalno (kroz eSavjetovanje) i EU (uz pomoć BirdLifea))	interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Željka, Dubravko, Sven, Selanec, Tomislav H i dr.	Željka, Selanec	Komentiranje svih relevantnih nacionalnih Zakona i pravilnika koji s bili na savjetovanju u koordinaciji sa Zelenim Forumom ili samonstalo. Unutar mogućnosti praćenje kampanja BirdLife-a na temu Uredbe o obnovi prirode, derogacije za vuka, pesticida.		Manjak kapaciteta. Taj dio posla je nešto što dolazi neplanirano i što ljudi rade prekovremeno a zahtjeva puno vremena zbog manjka iskustva.		
Promicanje transparentnosti rada javne uprave (pravo na pristup informacijama i dr.)	interna aktivnost		velika	x	x			Dubravko, Mate, Iva M., Željka i dr.	Željka, Selanec	Poslani upiti prema MP vezano za odstrel pataka i radi se u sinergiji sa Zelenim forumom (sudjelovanje na sastancima).		Nedostatak kapaciteta.	Raditi unutar mogućnosti postojećeg projekata i kroz suradnju sa Zelenim Forumom.	
Mobiliziranje stručne i druge javnosti u svrhu kreiranja zakonodavstva i strateških dokumenata vezanih za zaštitu prirode (stvaranje pritiska, lobiranje i zagovaranje)	interna aktivnost		srednja	x	x			Željka, Dubravko i dr.	Željka, Selanec	Preko Zelenog foruma, gdje smo pozivali udruge da iskoriste naše komentare za eSavjetovanja i suradnika na temi restauracije travnjaka.				
Koordinacija rada Tajništva Zelenog foruma s naglaskom na javnozagovaračke aktivnosti	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Željka, Iva Š, Goran, Selanec	Željka, Iva Š	Obaveze tajništva se redovno ispunjavaju (organizacija operativnog i strateškog planiranja, skupštine, mjesečnih sastanaka, održavanje weba, vijesti, komunikacije službenog maila...)		Nedostatak kapaciteta.		
Sudjelovanje u zagovaračkim procesima na temu organizacija civilnog društva (OCD)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Željka, Dubravko, Selanec	Željka, Selanec	Redovno sudjelovanje u aktivnostima Zelenog foruma na temu zagovaranja za OCDove.			Nakon Željkinog odlaska se prepušta drugim iskustim organizacijama unutar ZF da vode a Biom će aktivno pratiti i podržati.	
OKOLIŠNI POSTUPCI														
Komentiranje i sudjelovanje u okolišnim postupcima (OPEM, PUO i SPUO)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x	Sven, Budinski	Budinski	Okolišni postupci nisu praćeni zbog nedostatka kapaciteta.		Manjak kapaciteta.	tijekom 2024 godine trebalo bi biti raspoloživih kapaciteta.	
Mobiliziranje stručne i druge javnosti u svrhu donošenja kvalitetnijih odluka u okolišnim postupcima (OPEM, PUO i SPUO)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x	Dubravko, Zec, Iva M., Željka	Željka, Selanec	Nije bilo prilika s obzirom da se nismo ni uključivali u okolišne postupke.		Manjak kapaciteta.		
Osiguranje zakonitosti okolišnih postupaka kroz pravne instrumente (tužbe, pritužbe Europskoj komisiji)	interna aktivnost	pokušati ubaciti u prijavu budućeg projekta	srednja	x	x	x	x	Dubravko, Sven, Željka, Dunja (kao članica)	Dubravko	Praćenje stanja pritužbe EK prema RH vezano za vjetroelektrane. Nismo predavali nove pritužbe.		Manjak kapaciteta.		
Cilj 7: Jačanje postojećih udruga i volontera za zaštitu prirode u Hrvatskoj i regiji radi														
Prijava projekta na temu rada s mladima	interna aktivnost		srednja		x	x		Nikolina, Iva	Iva Š	Projektne prijave nisu prošle.		Manjak kapaciteta. Osobe koje su pripremale prijave nisu imale iskustva i izostala je pomoć iskusnih.	Revizija projekta i prijava na rok u ožujku 2024. angažiranje iskustnih u pripremu prijave.	
VOLONTERI														
Provedba volonterskih programa (internih i vanjskih)	Interna aktivnost i Projekti	Dinara back to LIFE, DIMFE, Učka	velika	x	x	x	x	Eduval tim, svi iz organizacije	Nikolina, Tea	Uspješno provedeni planirani kampovi i volonterske akcije. Rad na unapređenju i razvijanju novih programa.				

Uključivanje dugoročnih volontera i praktikanata u rad (ESS, lokalni, praktikanti)	Projekt i interna aktivnost	ESS	velika	x	x	x	x	Nikolina koordinira, svi iz organizacije	Nikolina, Tea	ESS program (5 dugoročnih volontera) se uspješno provodi i priprema za iduću godinu. Redovan rad s praktikantima.	Prvi puta dugoročna ESS volonterka iz RH uključena u rad sinjskog ureda.		
Jačanje unutarnjih kapaciteta za upravljanje volonterima i praktikantima (edukacija koordinatora volontera, baza volontera, protokol)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Eduvol tim	Iva Š.	Redovito sudjelovanje na dostupnim edukacijama i razmjenama iskustva.			
Grupa mladih Bioma	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Eduovi tim	Nikolina/Marija B.	Osnovana grupa mladih koja se koordinira i potiče da samostalno, ali u skladu s biomovim načelima, i djeluje.	Izuzetno motivirani i voljni mladi članovi. Grupa s velikim potencijalom da rad Bioma predstavi mladima i aktivno ih uključuje.		
Jačanje vanjskih kapaciteta (LCGI) kroz prijenos znanja i iskustava (stručna znanja, upravljanje volonterima, NFE, vidljivost)	Projekt	AF4	velika	x	x	x	x	Iva Š, Nikolina, ostali iz organizacije	Iva Š.	Redovito sudjelovanje na događanjima i održavanje predavanja za zainteresirane javne ustanove i udruge.		Manjak kapaciteta.	
Razvoj strategije osnaživanja mreže LCGI	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Nikolina, Iva Š, Tea, Željka	Nikolina, Iva Š	Zbog manjka kapaciteta nije bilo u fokusu. Planirano za 2024.		Nedostatak kapaciteta za strukturiranje i intenzivniji rad s LCGI.	
ČLANOVI I MALI DONATORI													
Osmišljavanje sadržaja i provedba aktivnosti za članove (postojeći članovi)	Interna aktivnost, projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x	svi iz organizacije	Paula	Organizirana sva planirana događanja i uvedena online predavanja "čakula sa stručnjacima".			
Rad na povećanju članstva (novi članovi)	Interna aktivnost, projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x	Iva Š, Nikolina	Paula	Zbog manjka kapaciteta i izostanak tehničke podrške (CiviCRM) konkretne akcije za povećanje članstva su izostale.	Potpisan ugovor za uvođenje CiviCRM sustava i kreće se u implementaciju u 2024.	Manjak kapaciteta.	Povećati kapacitete i osigurati CiviCRM koji će olakšati i podržati rad sa članstvom.
Administracija vezana uz članstvo (komunikacija s članovima, plaćanje članarina, članske iskaznice)	Interna aktivnost	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x	Iva Š, Nikolina, administratori	Paula	Kontinuirano se odvija.			
Izrada Strategije za članove	Projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x			svi iz organizacije	Paula	Radionice su održane tijekom zadnje dvije godine a izrada dokumenta je u tijeku.		Proces je otišao jako široko i izgubio se fokus na odgovoriti na ključna pitanja.	Podrška osoba s iskustvom u facilitiranju procesa.
Prikupljanje nenamjenskih sredstava od individualnih donatora	Projekt	Sigrid, Nac. Zaklada	velika	x	x	x	x	eduvol tim, fundraising tim, Željka	Paula	Provedena proljetna kampanja i u tijeku zimska kampanja.	Ostvarena suradnja s Erste bankom i njihovim program za podršku rada udruga. Donacija pivovare Medvedgrad.	Da bi kampanje funkcionirale, potrebna su velika ulaganja u web.	Popravci Weba u tijeku i tijekom 2024 to više ne bi trebao biti izazov.
Cilj 8: Povećanje svijesti i uključivanje javnosti u pitanja zaštite prirode													
KOMUNIKACIJA													
Plasiranje strateški važnih sadržaja vezanih za zaštitu prirode na internim i vanjskim kanalima komunikacije	Interna aktivnost i Projekti	svi projekti	velika	x	x	x	x	komunikacijski tim, svi u organizaciji	Goran	Provodi se po planu. Popis medijskih pojavljivanja u Sheetu 3.			
Komunikacija Biomovih i Birdlife stavova i policy kampanja u Hrvatskoj	Interna aktivnost i Projekti	LIFE ABC, MedBycatch i drugi projekti	velika	x	x	x	x	komunikacijski tim, svi u organizaciji	Goran	Zbog manjka kapaciteta, nije se radilo na stavovima Bioma i BirdLife kampanje su se pratile unutar mogućnosti, tj nije se stiglo prilagoditi sadržaj na domaću publiku.		Manjak kapaciteta.	
Dovršetak izrade Komunikacijske strategije	Interna aktivnost i Projekti	Sigrid	velika	x	x	x	x	komunikacijski tim, svi u organizaciji	Goran	Komunikacijska strategija dovršena. Ostala radionica za medijska pojavljivanja koja je predviđena tijekom prosinca.			
POPULARIZACIJA I PROMOCIJA SADRŽAJA VEZANIH UZ ZAŠTITU PRIRODE													
Popularizacija i promocija sadržaja vezanih uz zaštitu prirode (kampovi, promatranja ptica, predavanja, vodiči)	Interna aktivnost		velika	x	x	x	x	Public outreach tim, svi iz organizacije	Goran	Svi sadržaji su redovito i po planu promovirani i objavljeni.	Značajno je povećan broj članaka tj novosi na webu te se aktivno radi na kvalitetnijem umrežavanju projektnih weba (Dinara, Artina) i novosti s Biomovim.		
EDUKACIJA													
Razvoj i provedba edukativnih programa (razvoj novih i unapređenje postojećih)	Interna aktivnost, Projekti i usluge	Dinara back to LIFE	velika	x	x	x	x	Public outreach tim	Iva Š.	Svi edukativni programi su provedeni po planu.		Velika potražnja za edukacijama u školama i vrtićima.	
Razvoj edukativnih materijala	Interna aktivnost i Projekti	Dinara back to LIFE	srednja	x	x	x	x	Public outreach tim	Tea	Svi edukativni materijali predviđeni projektima su razvijani i publicirani po planu.		Nedostatak vremena za distribuciju.	Tijekom 2024. dodatno distribuirati promotivne materijale.
Edukacija edukatora	usluga, projekt	Garešnica, Grad Zagreb	velika					Public outreach tim	Iva Š	Uspješno provedene edukacija djelatnika JU Garešnica vezano za birwatching i prva radionica za edukatore u Zagrebu.			

Promatračnica za ptice na Učki Jaje	usluga	HPS	velika			x		Public outreach tim	Iva Š	Uspješno provedene edukativne aktivnosti na temu promatranja ptica.		
BirdID	projekt		velika	x	x	x	x	Petra, Iva Š., Tea i dr.	Iva Š	Uspješno provedena BirdID edukacija. Polaznici tijekom siječnja polažu ispit.		
Cilj 9: Podrška korištenju i razvoj informacijske tehnologije u svrhu zaštite prirode												
Računalni sustav, WEB i oprema - pomoć, podrška i nabava	Interna aktivnost, Projekti		velika	x	x	x	x	Iva M, Zec	Iva M	Računalni sustav je funkcionirao bez većih smetnji, a otklanjanje kvarova i pružanje podrške su se odvijali redovito prema zahtjevima. Web je bio u lošem stanju te je u tijeku rekonstrukcija.	Manjak kapaciteta s odlaskom Mate Zeca.	Tijekom 2024. razmotriti dodatne mogućnosti reorganizacije i IT podrške.
Podizanje internih kapaciteta za korištenje IT rješenja u zaštiti prirode	Interna aktivnost i Projekti		velika	x	x	x	x	Zec, Iva M, Luka	Zec, Iva M	Značajna ulaganja u vanjske suradnike zbog nedovoljnih kapaciteta nakon odlaska Zeca. Od tada se značajno više radi na edukaciji i prijenosu znanja.	Potrebna veća ulaganja (prvenstveno vremenska) za podizanje kapaciteta za modeliranje i statistiku.	Rad na povećanju kapaciteta.
Obrada i pohrana podataka kao podrška drugim aktivnostima	Projekti	SMART; Dinara back to LIFE, LIFE Artina, MČVP, planovi upravljanja, razne usluge	velika	x	x	x	x	Zec, Iva M, Luka	Zec, Iva M	Uz podršku vanjskih suradnika ali uz velike izazove su provedene sve analize.	Manjak kapaciteta s odlaskom Mate Zeca.	Rad na povećanju kapaciteta.